

11 frågor och svar om

VILDSVIN

Snart finns det kanske 100 000 vildsvin i Sverige. En nytt vilt som innebär annorlunda jakt. Men också nya förutsättningar när det gäller hanteringen av slaktkroppen, viltbesiktning och att överlämna kött till släkt och vänner. Frågorna är många och vi ska här försöka svara på de vanligaste.

ning av slaktkroppen. Vid stark kyla bör man emellertid vänta till dagen efter jakten innan djuret flås. Nedkylningen av köttet får inte bli för snabb. Då blir köttet segt och tråkigt att äta.

3. Hur flås ett vildsvin på bästa sätt?

Vildsvin kan vara svåra att flå eftersom fettets sitter hårt an mot musklerna och skinnet.

Man kan flå vildsvinet framifrån eller bakifrån, precis som med mindre hjortdjur. Vildsvin har många gånger ett tjockt halsskinn

vilket gör flåningen besvärlig. Av bland annat den anledningen är det en fördel att flå vildsvinet framifrån, då det blir lättare att dra av skinnet på detta sätt.

ledningen är det en fördel att flå vildsvinet framifrån, då det blir lättare att dra av skinnet på detta sätt.

4. Kan vildsvin hängas med skinnet på?

Ja, precis som med rådjur och andra hjortdjur går det bra att låta skinnet sitta på. Skinnet är ett skydd mot uttorkning och föroreningar. En nackdel är dock att det blir besvärligare att flå djuret efter att det hängt ett par dagar.

5. Ska man hänga vildsvin?

Jag tycker att vildsvinskött ska hänga som allt annat kött. Det sker en kemisk process i vildsvinsköttet, precis som i annat kött, och köttsmaken blir bättre om djuren får hänga en tid.

Man bör dock ta hänsyn till hur mycket fett som finns på kroppen.

Är det varmt finns en risk att det sker en smakförändring i fettets som kan härskna i för höga temperaturer.

Därför bör man korta ner hängningstiden, som ändå aldrig ska vara kortare än två dagar.

6. Går det att äta köttet från gamla vildsvin?

En stor galt innebär en fin trofé, men tyvärr är det ofta så att galten smakar mycket starkt och oangenämt, framför allt under hösten och brunsttiden runt november månad.

Det är därför inte att rekommendera att ta tillvara galten på annat sätt än till korv.

Då, men inte alltid, försvinner galtsmaken och det går att äta.

Vuxna suggor brukar dock gå alldeles utmärkt att ta tillvara. De har många gånger ett bra kött.

Det bästa köttet finns på årsungar, som brukar ha en levandevikt på upp till cirka 50 kilo.

1. Passas ett vildsvin som annat vilt?

Ja, passning av vildsvin görs i princip på samma sätt som när man tar ur rådjur, hjort och älg, med skillnaden att vildsvinen har en enkel magsäck och inga stora förmagar (vom).

2. Ska vildsvinet flås direkt?

Många vildsvin har ett tjockt späcklager vilket medför att de har en särskilt god värmeisoleringsförmåga. Därför kan det vara viktigt att flå djuren efter jakten för att få en bra avkyl-

FOTO: SVEN-OLOF HELLMAN

Gamla galtar är oftast inget för grytan, särskilt inte under brunsten. Däremot går vuxna suggor vanligtvis utmärkt att äta.

7. Hur styckas ett vildsvin?

Tekniken vid styckning beror på hur stort vildsvinet är. En årsunge eller en ettåring har normalt en slaktvikt på 20 till 30 kilo. Vuxna vildsvin kan ha slaktvikter upp emot 80–100 kilo. Mindre vildsvin styckas normalt som rådjur i hals (karré), sadel (kotletter), framstekar, revbensspjäll, filéer, stekar (skinka) samt färskött.

Större vildsvin kan delas i två halvor genom att ryggraden sågas. Man får då fina vildsvinskotletter. Halsen är utmärkt som karré. Lårsteken blir en utmärkt julsinka, men kan också styckas upp i mindre stekar.

Enklast är att finstycka vildsvinet hängande i bakbenen. Skär bort bogarna och såga därefter igenom revbenen med början uppifrån. Antingen kan man såga av revbenen direkt i småbitar med cirka fem–tio centimeter långa revben, eller så lägger man sågsnittet vid ryggbiffens ytterkant och hugger sedan upp revbenet i lämpliga bitar, beroende på hur stora revbensspjäll man vill ha.

8. Hur länge kan man ha vildsvin i frysen?

Vildsvinskött skiljer sig från hjortvilt på så sätt att det finns fett mellan muskelbuntarna. Fettet är en av de viktigaste faktorerna när det gäller hur lång tid köttet kan ligga i frysen eftersom fett härsknar efter en tid. Härsket fett har en mycket oangenäm smak och lukt och kan förstöra den bästa köttbit. Med

anledning av fettförekomsten i musklerna kan vildsvin därför i allmänhet inte lagras längre än sex–nio månader i frys i minus 20 grader.

9. Måste vildsvin besiktigas?

För vildsvin gäller besiktningstvång, vilket innebär att vildsvin inte får överlämnas till annan person, utan att köttet först besiktigats av veterinär. Inom jaktlaget får köttet delas, men ska någon som inte var med i jakten ha kött, måste vildsvinet besiktigas.

Viltbesiktning utförs av distriktsveterinärer och av andra veterinärer som innehar en speciell viltstämpel.

10. Måste vildsvin trikinundersökas?

Ja, man måste trikinundersöka vildsvinet om det ska överlämnas till annan person. Trikiner är en rundmask som finns inkapslat i kroppsmuskulaturen.

Alla däggdjur, inklusive människan, kan smittas av trikiner. I Sverige har vi årligen under de senaste åren sett enstaka fall av trikiner bland vildsvin.

11. Hur tar man trikinprovet?

Trikinprovet tas vanligen från den så kallade njurtappen, det vill säga den bit av mellangärdet som fäster i ryggen. Man kan också ta en bit ur kindmuskulaturen. Trikinprovet undersöks på slakteri eller vid något veterinärmedicinskt laboratorium.

Torsten Mörner

Förtydligande om jakttider på vildsvin

I SvJ nr 2/3 skrev vi på dessa sidor att jakt på vildsvinsgaltar är tillåten hela året, vilket är en sanning med modifikation. Jakt på vildsvin i hägn omfattas inte av jaktidsregleringen. Vildsvin kan också vara tillåten för skydds jakt hela året (se Svenska jägareförbundets jakttidtabell). Den allmänna jakttiden på vildsvin är dock 16 april–15 februari, men årsunge av vildsvin är tillåten för jakt hela året. Sugga som åtföljs av smågrisar är fredad hela året. □

FOTO: TORSTEN MÖRNER

Flådd och med de röda organen hjärta, lungor, och lever hängande under sig har vildsvinet just blivit besiktigat och fått fem sexkantiga viltstämplor på varje kroppshalva.